

Mat-1.2600 Sovellettu todennäköisyyslaskenta A

1. välikoe 28.10.2011 / Mellin

Kirjoita **selvästi jokaiseen koepaperiin** seuraavat tiedot:

- Mat-1.2600 SovTnA 1. välikoe 28.10.2011
- opiskelijanumero + kirjain
- TEKSTATEN sukunimi ja kaikki etunimet
- koulutusohjelma ja vuosikurssi
- mahdolliset entiset nimet ja koulutusohjelmat
- nimikirjoitus

Sallitut apuvälineet: Ylioppilastutkintolautakunnan hyväksymä laskin ja Mellinin kaava- ja taulukkokokoelmat.

Vastaa lyhyesti ja ytimekkäästi, mutta perustele ratkaisusi: pelkkä lukuarvo vastauksena ei anna pisteitä.

1. (a) Tulliin tulee samanaikaisesti 13 matkustajaa, joista 4 salakuljettavaa huumeita. Matkustajien joukosta poimitaan satunnaisesti 5 matkustajaa tarkastettavaksi.
- Osatehtävä 1: Määrää todennäköisyys, että tarkastettavaksi valittujen joukkoon ei tule yhtään salakuljettajaa.
- Osatehtävä 2: Määrää todennäköisyys, että tarkastettavaksi valittujen joukkoon tulee täsmälleen 2 salakuljettajaa.
- (b) Naulojen pituudet vaihtelevat satunnaisesti noudattaen normaalijakaumaa parametrein $\mu = 2$ cm ja $\sigma^2 = 0.01$ cm². Poimit naulojen joukosta satunnaisesti nauloja yksi naula kerrallaan, kunnes olet löytänyt 2 naulaa, joiden pituus on yli 2.01 cm.
- Osatehtävä 1: Määrää odotusarvo poimittavien naulojen lukumäärälle.
- Osatehtävä 2: Määrää todennäköisyys, että joudut poimimaan yli 4 naulaa.
2. (a) Heitetään noppaa kaksi kertaa. Olkoon satunnaismuuttuja X tulos 1. heitosta ja satunnaismuuttuja Y tulos 2. heitosta ja olkoon lisäksi $U = X + Y$ ja $V = X - Y$. Määrää $\text{Cor}(U, V)$.
- (b) Oletetaan, että X_1 ja X_2 ovat riippumattomia satunnaismuuttujia, jotka noudattavat jatkuvaa tasaista jakaumaa välillä $(-1, 1)$.
- Määrää satunnaismuuttujan
- $$X_{(2)} = \max\{X_1, X_2\}$$
- odotusarvo.

3. (a) Timanttien lukumäärä eräässä kaivoksessa noudattaa Poisson-jakaumaa niin, että keskimääräinen timanttien lukumäärä kuutiometrissä kiviainesta on 20.
Määrää todennäköisyys sille, että 1000 kuutiometrin erässä kiviainesta löytyy vähemmän kuin 19900 timanttia.
- (b) Oletetaan, että heität 100000 kertaa virheetöntä oktaedrin muotoista noppaa, jonka sivutahkot on merkitty silmäluvuin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8.
Määrää todennäköisyys sille, että silmäluku 7 esiintyy heittotulosten joukossa yli 12600 kertaa.
Oktaedri on säännöllinen monitahokas, jossa on 8 tasasivuisen kolmion muotoista sivutahkoa. Oktaedrin muotoinen noppa on virheetön, jos sen jokaisella silmäluvulla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8 on sama todennäköisyys tulla heitettäessä tulokseksi.

4. (a) Olkoon X positiivinen satunnaismuuttuja, jolle $E(X) = 3$.
Määrää todennäköisyyden $\Pr(X > 15)$ suurin mahdollinen arvo.
- (b) Olkoon satunnaismuuttujan X kertymäfunktio

$$F(x) = \begin{cases} 0, & x < 0 \\ \frac{1}{2}x^2 + bx, & 0 \leq x \leq 1 \\ 1, & x > 1 \end{cases}$$

Osatehtävä 1: Määrää vakion b arvo

Osatehtävä 2: Määrää $\Pr(0.5 < X < 1)$.

- (c) Olkoon satunnaismuuttujan X tiheysfunktio

$$f(x) = \begin{cases} 0, & x < 0 \\ \frac{1}{\mu} \exp\left(-\frac{1}{\mu}x\right), & x \geq 0 \end{cases}$$

Määrää $\text{Var}(X)$.

HAHAHA!
t. kata